

Johan Vergote, uitgeverij Bibliodroom

Ik ben een artisanale boekenbouwer

Christina Van Geel, auteur, journaliste en radiostem

De droom van Johan Vergote zit mooi verwoord in de naam van zijn uitgeverij: Bibliodroom. Dromen van boeken, van een veelheid aan boeken. Vijfentwintig jaar lang was hij zelfstandig zaakvoerder van twee Standaard Boekhandels. Een leuke job die ruimte gaf aan zijn passie voor taal en boeken. Maar met de jaren puurde de droom zich uit, van boeken verkopen naar boeken uitgeven. Of nee, niet zomaar uitgeven: boeken maken, in nauwe samenwerking met de auteur. In 2009 startte hij voorzichtig met drie publicaties per jaar. Vanaf 1 januari 2015 ruilde hij de boekenwinkels definitief in voor zijn eigen boekendroom.

Tekenen met letters en klanken

Johan Vergote: "Boeken en taal zijn voor mij altijd ontzettend belangrijk geweest. Als kind al was ik heel graag met taal bezig, ik deed niets liever dan opstellen schrijven. Het was nog de tijd dat je ofwel goed was in wiskunde, ofwel in taal. Bij mij was er geen twijfel mogelijk (lacht). Ik herinner me dat ik voor een groot evenement op school 'Het meezennestje' van Guido Gezelle mocht voordragen. Daar heb ik ongelofelijk hard op gewerkt, ik ben er wekenlang voor naar de broeder zijn kamer geweest. Waar verder niets gebeurd is, voor alle duidelijkheid (lacht). Ik las ook ontzettend graag. 'De Witte' van Claes en 'Pallietier' van Timmermans, dat waren voor mij iconen! In mijn legerdienst heb ik het hele oeuvre van Geeraerts gelezen.

Mijn vader was **architect**, kunst was bij ons thuis nooit ver weg. Literatuur wel, dat heb ik zelf opgepikt. Ik vind het soms vreemd dat iemand goed kan tekenen en schijnbaar moeiteloos speelt met kleur en pennentrekken, maar misschien ben je als je schrijft ook wel aan het tekenen, maar dan met klanken, letters en woorden. Ik kan nog geen ventje tekenen, mijn pa opvolgen was niet aan de orde (lacht)."

De kern van mijn bestaan

"Na mijn humaniora heb ik eerst voor **onderwijzer** gestudeerd. Dat was

een foute keuze. Ik had drie opties: marketing studeren, wat me mateloos interesseerde, politieke en sociale wetenschappen of lager onderwijs. Het was een hartverscheurende keuze, ik kwam er niet uit. Ik had geen ideaalbeeld van wat ik wilde worden. 'Leer voor schoolmeester', zei mijn pa. 'Die geraken overall. Die zitten in de politiek, die klappen op de radio en op de televisie.' Dat was ook zo in die tijd. Het was geen onverstandige keuze. En dus deed ik wat vader zei. Het lag niet in mijn aard om te revolteren. Mijn voornaamste revolte was met een Solex bromfiets rijden en in het zwart gekleed gaan (lacht).

Ik heb twee jaar voor de klas gestaan, maar het was mijn ding niet. Ik ben helemaal in mijn plooi gevallen toen ik boekhandelaar werd. Ik ben vijfentwintig jaar lang met veel plezier zelfstandig zaakvoerder geweest in twee **Standaard Boekhandels: Roeselare en Izegem**. Maar de laatste jaren waren de omgevingsfactoren danig veranderd: de komst van het e-book, de groeiende online verkoop, het groeiende belang van randartikelen zoals dvd's, tijdschriften, wenskaarten. Dat zette me aan het denken. Boeken zijn voor mij de kern van mijn bestaan. Misschien moest ik mijn hart laten spreken, mijn bibliodroom verderzetten op een ander spoor. Uiteindelijk heb ik de knoop doorgehakt: ik heb de winkels begin 2015 losgelaten en ik ben voluit voor Bibliodroom gegaan."

Artisanale boekenbouwer

"Van een wit blad papier een prachtig boek maken. Is er iets mooiers dan dat? Ik ben een artisanale boekenbouwer. Ik vind het heerlijk om samen met mijn auteurs een boek te bouwen, van A tot Z. Van zodra een boek van de drukker komt, rij ik er mee naar de auteur. Aan dat boek heb je samen maandenlang en hard gewerkt. Dat moment waarop het boek geboren wordt, wil je toch samen beleven. En dan kijk ik naar de ogen van de auteur, het geluk en de verwondering die uit die blik spreken. Dat is fantastisch.

Daar doe je het voor. Voor de mensen en hun verhalen. Een grotere uitgeverij is vaak op zoek naar figuren die mediagerelateerd zijn, pas dan zoeken ze een verhaal dat ze aan die figuur kunnen ophangen. Mijn insteek is totaal anders. Ik heb mensen zonder naam die bij me aankloppen en die een heel sterk verhaal hebben. Vaak zijn dat organisaties en bedrijven die het boek als marketinginstrument willen inzetten. Het is mijn taak om dat verhaal via het juiste netwerk en met de juiste profilering bij de gepaste doelgroep te brengen. Ik ben een **groothandelaar in verhalen**. Als het verhaal goed zit, maak je van die boekendroom van een auteur in wording een droom van een boek en wordt die man of vrouw plots een 'echte' auteur. Dat is zo schoon. Dat is ook een stuk van mijn droom."

Johan Vergote: 'Ik ben een gedreven groothandelaar in verhalen.' (foto HOL)

Bibliodroom van onder tot boven

"Ik ben Lannoo, Pelckmans of WPG niet. Bibliodroom is een stuk kleinschaliger en dat maakt me heel gelukkig. **Lectrr**, de huiscartoonist van De Standaard met wie ik enkele keren heb samengewerkt, zei het bij de opening van het Cartoonfestival als volgt: 'Dit is Johan Vergote, uitgeverij Bibliodroom van boven tot beneden. De enige uitgeverij waar ik – als ik bel – altijd de uitgever zelf aan de lijn krijg!' Dat persoonlijke contact met mijn auteurs, die betrokkenheid bij dat boek dat we samen maken, dat is me inderdaad heel veel waard.

Anderzijds krijg je als kleine speler minder exposure. Ik vind er geen doekjes om, ik zou het ook fijn vinden wanneer een van mijn auteurs breed uitgesmeerd werd over drie pagina's in De Standaard of in De Morgen. Ik speel niet mee in het grote mediacircus. Als ik dat vaststel, kan ik op twee manieren reageren. Ofwel bijt ik me vast in die frustratie en word ik negatief. Maar dan gaat mijn hele droom aan diggelen. Ofwel doe ik voort op mijn manier. Met

authentieke verhalen van auteurs die ik op handen draag. Alles heeft uiteindelijk te maken met hoe je 's morgens opstaat. Of je doet waar je van houdt en of je er ook anderen gelukkig mee maakt.

Ik vertel dit nu wel een beetje stoer, maar er zijn ook momenten dat het als een **boemerang** naar me terugkomt. Nee, ik ga nooit groot worden. Maar ik heb er ook voor gekozen om nooit groot te worden. Die dualiteit is niet altijd eenvoudig."

Zoeken naar zakelijk comfort

"Ik geef nu **vijftien boeken per jaar** uit. Wat betekent dat ik een aantal waardevolle projecten moet weigeren. Dat is soms hard, voor de auteurs én voor mezelf. Ik zou liefst 'ja' zeggen tegen elk mooi project. Maar ik heb 24 uren in een dag waarvan ik er nu al te veel gebruik. Ik zou natuurlijk een paar extra redacteurs in dienst kunnen nemen en meer boeken uitgeven. Maar dan zou ik ze niet allemaal meer persoonlijk kunnen begeleiden, en dat is voor mij net het mooie van de job!

Jaren geleden stond **Godfried Lannoo** voor het uitstalraam van mijn winkel in Roeselare. Ik ging hem gedag zeggen. Hij was vereerd en verbaasd dat ik hem kende. 'Er verschijnt nu elke dag bij ons een boek', zei hij. Dat is knap. Maar het is niet de reden dat ik uitgever ben geworden. Ik ben in dit vak gestapt om met mensen en met boeken te werken, niet om de baas te zijn van een grote uitgeverij.

Elke dag is het zoeken naar het **zakelijke comfort**. Jarenlang ben ik als boekhandelaar bezig geweest met groei, omdat ik in de maalstroom zat van een groot bedrijf waar groei onvoorwaardelijk is. Met Bibliodroom ga ik voor **bloei**. Welke mooie projecten dienen zich aan, dat is de kern van de zaak. Rijk zal ik er niet van worden. Maar ik hoop te eindigen met een **rijke geest**. Door veel mensen ontmoet te hebben, door veel geleerd en gelachen te hebben, en plezier gemaakt te hebben."

www.bibliodroom.be